

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2013

RELIGIESTUDIES V2 MEMORANDUM

PUNTE: 150

Hierdie memorandum bestaan uit 9 bladsye.

VRAAG 1**1.1 1.1.1** Kontemporêre inspirasie

- Inspirasie is 'n belangrike normatiewe bron in baie godsdienste.
- Die term kontemporêre inspirasie verwys na inspirasie wat vandag steeds plaasvind.
- In die meeste godsdienste is daar figure met volgelinge wat glo dat hulle deur 'n hoër krag of wysheid geïnspireer is.
- Die stigtingfigure in godsdienstige geskiedenis beweer gewoonlik dat hulle geïnspireer is.
- Ons kens nie die name van al die geïnspireerde figure, soos in vroeë Afrika Tradisionele Godsdienste of Hindoeïsme nie.
- Baie bekende figure wat egter geïnspireer is, sluit in Abraham, Moses, Confucius, Vedvyas, die Boedha, Jesus, Mohammed en Baha'u'llah.
- Daar word geglo dat hierdie figure van aangesig tot aangesig met God gekom het.
- In die Afrika Tradisionele Godsdienste kommunikeer mense met hulle voorvaders en ontvang hulle boodskappe.
- In die Abrahamitiese gelowe glo hulle dat hulle profete goddelike inspirasie ontvang het wat as hulle heilige skrifte neergeskryf is.
- In die Oosterse godsdienste het 'n aantal mense wat heilige leermeesters geword het, goddelike inspirasie ontvang.
- Baha'u'lla was die stigter van die Bahai-godsdienste wat in die 19de eeu geleef het.
- In terme van godsdienstige geskiedenis was dit redelik onlangs, tog het hy goddelike inspirasie ontvang.

(20)

1.1.2 Heilige boeke

- Skryfkuns het ongeveer vierduisend jaar gelede op die godsdienstige toneel verskyn.
- Soos wat skryftechnologie meer algemeen geword het, het dit meer en meer in die tekstuur van tradisie ingedring.
- Tradisie het meer vas geword.
- Mondelinge tradisie wat parallel met geskrewe tradisies kan loop, is baie vloeibaar.
- In Hindoeïsme word onderskei tussen ontsluitende (gehoorde) en geskifte (shruti) en sekondêre (onthoude) geskifte wat deur mense opgestel is.
- Die heilige boek is die Vedas.
- In Judaïsme staan die primêre geskifte saam bekend as die Tenach. Van hierdie geniet die eerste groep kanonieke status.
- Van alle godsdienste neem Islam die idee van goddelike openbaring as perfek neergeskrewe die ernstigste op.
- Die Koran word algemeen beskou as 'n perfekte kopie/afskrif van die oorspronklike ewige tablet met inskripsies in die hemel.
- Heilige boeke bestaan dikwels nie net as individuele werk nie, maar as deel van groter versamelings.
- 'n Belangrike onderskeid moet tussen primêre bronne en kommentaar gemaak word.

- Kommentaar is sekondêre geskrifte.
- Dit is verduidelikings en toepassings van die normatiewe primêre bronne.
- Die meeste godsdienste met heilige boeke het ook baie kommentaar op primêre geskrifte.

(20)

1.2 Verduidelik die hermeneutiese beginsels om die normatiewe bronne van EEN godsdienst te interpreteer.

- Die woord hermeneutiek beteken om te interpreteer.
- Geneem uit die tradisionele konteks, was hermeneutiek die poging deur mans en vroue vanuit sekulêre of godsdienstige oogpunt of perspektief of vooroordeel om die geskrif hoofsaaklik in die lig van hulle eie oortuigings te interpreteer, en tweedens in die historiese konteks.
- Historiese konteks
- Die beginsels van hermeneutiese interpretasie is:
 1. Grammatikale-en historiese konteks
 2. Duidelike betekenis
 3. Plan, doel en konteks
 4. Betekenis en woorde
 5. Figuurlike taal
 6. Die oorweging van ander heilige skrifte
- Die Christenbybel bestaan uit die Ou en Nuwe Testament.
- Hierdie geskrifte is as gesaghebbend verklaar deur vorige geloofsgemeenskappe.
- Nooit in die geskiedenis van die Bybel was daar net een manier om Bybeltekste te interpreteer nie.
- Volgens Islam is die Koran 'n heilige geskrif wat goddelike openbaring van God van sy boodskappers bevat.
- Moslem geleerdes verwys na interpretasie, kommentaar en hermeneutiek as "tafsir".
- Die "tafsir" is 'n komplekse term en verwys na die omvattende begrip en kennis van die Koran.
- Dit verrys ook na die proses om die betekenis te vind en die proses om die reëls, wysheid en grondstellings te stel.

(10)
[50]

VRAAG 2**2.1 Aard van goddelikheid**

- Christene glo in die bestaan van 'n hoër en goddelike wese naamlik God.
- God onthul homself as drie persone.
 1. God die Vader as Skepper van die Heelal.
 2. God die Seun as Redder/Bevryder van die mensdom.
 3. En God die Heilige Gees as die Berader van Christene.

(10)

2.2 Aard van die wêreld

- Volgens die Christelike godsdiens was daar niks aan die begin behalwe chaos nie.
- Die boek Genesis vertel dat God die wêreld en die heelal in ses dae geskep het en op die sewende dag gerus het.
- Die wêreld was perfek nadat die Heilige Drie-Eenheid klaar was met die skepping.
- Mense, seelewe, diere en plante behoort alles aan God.
- Volgens die Christelike oortuigings is die wêreld onderhewig aan die bestuur van die mensdom.

(10)

2.3 Plek en verantwoordelikheid van die mensdom in die wêreld

- Christene glo dat mense na die beeld van God geskape is.
- Nadat Adam en Eva geskep is, het God hulle opdrag gegee om na die tuin van Eden en die hele skepping om te sien.
- As medeskeppers saam met God, is mense God se verteenwoordiger op aarde.
- God het hulle aangestel om na sy eiendom, die wêreld, om te sien.
- Hulle is verantwoordbaar aan God.

(10)

2.4 Oorsprong van die bose

- Volgens die Christelike godsdiens het God nie die bose geskep toe Hy die wêreld geskep het nie.
- Hy het 'n perfekte wêreld met perfekte mense geskep.
- Die bose is later bekend gestel toe Adam en Eva God se opdragte verontagsaam het.
- Christene noem hierdie tipe ongehoorsaamheid 'sonde'.
- Christene glo dat die bose deur Satan, wat eens 'n engel van God was maar teen God gerebelleer het, gebruik word.

(10)

2.5 Lewe na die dood

- Christene glo dat mense geskep is om onsterflik te wees.
- Adam en Eva het egter God se opdragte verontagsaam.
- Die straf vir hierdie sonde van die mensdom, was die dood.
- Selfs na hierdie straf, het God steeds probeer om die mensdom van die bose en die dood te bevry.
- Christene verwag 'n nuwe gemeenskap na die dood wat gekenmerk sal word deur liefde, mededeelsaamheid en omgee.

(10)

[50]

VRAAG 3**3.1 Bespreek die verhouding tussen godsdiens en wetenskap.**

- Wetenskaplike ontwikkeling het ons wêreld verander.
- Op 'n dieper vlak het godsdiens die manier hoe mense na die wêreld kyk verander.
- Belangriker is dat wetenskap die fundamente van tradisionele godsdienste uitgedaag het.
- Die moeilikhede tussen godsdiens en wetenskap het in die laaste vier eeue na vore gekom.
- Die twee benaderings het toenemend kompetend en selfs botsend geword.
- In alle kulture het godsdiens deur die eeue tradisioneel antwoorde op vrae verskaf soos die volgende:
 1. Hoe en wanneer die wêreld begin het.
 2. Wanneer het die mens sy eerste verskyning gemaak.
- Terwyl sommige godsdienste dit as 'n groot konflik beskou, het ander minder probleme om hulle leringe met die wetenskaplike teorieë te versoen.

(10)

3.2 Verduidelik die impak wat Darwin se teorie oor evolusie op die skepping, volgens die Christelike geloof, gehad het.

- Darwin se teorie bestaan hoofsaaklik uit vier idees:
 1. Spesies bevat 'n groot verskeidenheid van klein verskille
 2. Beide die wêreld en spesies verander met verloop van tyd
 3. In die stryd om oorlewing sal die beter aangepaste variasies oorleef, terwyl die wat nie aangepas het nie, sal sukkel om te oorleef
 4. Op hierdie manier kan die spesies geleidelik verander en meer kompleks raak – deur langs 'n pad van suksesvolle variasie te ontwikkel
- Volgens die kreasioniste is daar geen twyfel dat God die heel as deel van Sy meesterplan vir die mensdom geskep het nie.
- Genesis beskryf hoe God die wêreld in ses dae geskep het.
- God het vir Adam en Eva geskep, dus lyk dit asof daar nie 'n plek vir die evolusie teorie in die skepping is nie.
- Darwin se werk is as kontroversieel gesien deur die kerk.
- Darwin se idee is as volg gekritiseer:
 1. Daar is geen getuigenis in die menslike geskiedenis vir die ontwikkeling van nuwe spesies nie
 2. Daar is geen bewyse dat een spesie uit 'n ander ontwikkel het nie
 3. Die pogings om nuwe spesies te skep deur kruisteling is dikwels onsuksesvol omdat kruisings nie geteel kan word nie
- Een van die redes waarom Darwin se teorie so 'n groot impak op die kerk gehad het, is dat dit lyk asof dit 'n alternatiewe verduideliking gee wat nie die idee van 'n intelligente ontwerper nodig het nie.
- Die meeste ortodokse en konserwatiewe gelowiges dring daarop aan dat hierdie skeppingsmite as werklikhede gelees moet word want indien hulle onwaar is, kan dit ander oortuigings en leerstellings bevraagteken.

(20)

3.3 Vergelyk die lering van EEN godsdienste oor goddelikheid en die skepping van die heelal met die *Big Bang*-teorie.

- Die Abrahamitiese godsdienste glo dat God die heelal geskep het.
- Daar is geen twyfel by hulle dat God die skepper is nie.
- Die meeste Ortodokse en konserwatiewe gelowiges dring daarop aan dat hierdie skeppingsmites as letterlike waarheid gelees moet word want indien dit onwaar is, kan dit ander oortuigings en leerstellings bevraagteken.
- Sommige liberale of progressiewe Jode, Christene en Moslems wat godsdienstig is, verwerp nie die idee van evolusie nie.
- Die liberale en progressiewe Jode, Christene en Moslems argumenteer dat indien alles in die heelal deur God geskep is, dan is die proses van evolusie ook deel van God se plan.
- Die sintese van evolusie en godsdienstige doktrine word na verwys as geleide of teïstiese evolusie. Sommige godsdienstige gelowiges se dat God vir die *Big Bang* verantwoordelik was.
- Dit is die gebeurtenis wat wetenskaplikes glo wat op die heelal begin het.
- Die teorie se dat ongeveer 14 miljard jaar gelede het die heelal begin uitbrei en warmer en warmer begin word totdat daar 'n ontploffing was.

LW: Vir meer inligting raadpleeg "*Focus on Religion Studies Grade 12.*" bl 99 – 101

(20)
[50]

VRAAG 4

4.1 'n Kort, relevante inleiding

- Een van die drukste kwessies vandag in Suid-Afrika is die HIV/Vigs pandemie wat die lewens van baie Suid-Afrikane eis.
- In Mei 2003 het godsdienstige gemeenskappe en organisasies ontmoet om maniere te bespreek oor hoe om die probleem van HIV/Vigs te adresseer tydens die eerste konferensie van die streek.
- Dit moet met die nodige sensitiviteit wat dit verdien hanteer word.
- Dit dring aan op liefde en meegevoel.

(6)

4.2 Die oorsake van die sosiale probleem

HIV/Vigs is steeds een van die euwels van ons gemeenskap

- Die oorsake van HIV/Vigs
 1. Onbeskermde seks
 2. Rondslapery
 3. Meer as een bedmaat
 4. Verkragting
 5. Mite dat 'n maagd HIV/Vigs kan genees
 6. Oorbevolkte tronke

LW: Enige relevante punt sal gekrediteer of aanvaar word.

(6)

4.3 Faktore wat bydra tot hoe dit versprei

- Armoede is een groot faktor
- Werkloosheid
- Meer as een seksmaat
- Onveilige seks

LW: Enige relevante punt sal gekrediteer word.

(10)

4.4 Verwys na die leringe van ten minste TWEE godsdienste om oplossings te illustreer vir die sosiale probleem wat jy gekies of geïdentifiseer het

Verwys na die leringe van ten minste TWEE godsdienste tot die Vigs-pandemie

- Godsdienstige leringe in elke geloof beklemtoon die belangrikheid van die familie eenheid en waarsku teen die ernstige gevolge van owerspel.
- Christelike lering
 1. Geen seks voor die huwelik.
 2. Monogamie word aangemoedig.
 3. Getrouheid aan een maat word aangemoedig.
 4. Egbreuk word veroordeel.
- Lering van Islam
- Owerspel is verkeerd.
- Dit maak die weg oop vir ander booshede.

LW: Enige relevante punt sal gekrediteer word.

(10)

4.5 Praktiese stappe of strategieë om dit aan te spreek

Die verskillende godsdienstige gemeenskappe het ooreengekom om die volgende aksies te neem en toegewyd die volgende beginsels te implementeer:

- Liefde, meegevoel, verantwoordelikheid, waardigheid en nie-veroordelend ten opsigte van mense wat leef met HIV/Vigs.
- Opvoeding en openheid rondom seks en seksualiteit.
- Veroordeel diskriminasie teen mense wat met HIV/Vigs leef.
- Erken eenheid in diversiteit.
- Die aanmoediging van oop gesprekke en dialoog rondom sensitiewe kwessies.
- Godsdienstige leiers van alle gemeenskappe moet hul volgelinge opvoed oor HIV/Vigs sodat daar nie teen mense wat met die siekte leef gediskrimineer word nie.
- Godsdiensteleiers moet druk op die regering uitoefen om toegang tot behandeling aan diegene wie geaffekteer is, te voorsien.

(18)

[50]

VRAAG 5

- 5.1 Identifiseer en bespreek TWEE temas wat jy beskou as belangrike onderwerpe vir 'n wêreldparlement van godsdienste. Gee redes vir jou keuses.

ARMOEDE

- Armoede die grootste boosheid van ons gemeenskap
- Dit bring lydings oor die families
- Die meeste mense, veral die jeug, neig om hulle tot inbrake te wend as gevolg van armoede
- Dit veroorsaak dat arme mense aan kwale en siektes blootgestel word
- Hulle eindig in prostitusie
- Families word verbrokkel as gevolg van armoede
- Kinders sterf as gevolg van armoede
- Leerders verlaat skool om werk te gaan soek

MISDAAD

- Dit neem verskillende vorme aan bv. moord, verkragting, en huisbraak
- Mense handel
- Nepotisme is deesdae algemeen en benodig veroordeling
- Misdaad bedreig besighede
- Korruptsie is misdaad en is besig om teen 'n gevaarlike tempo te eskaleer
- Daar is 'n verrassende toename op elke vlak van ons samelewing in beide privaat en publieke sektor
- Verduistering van geld van enige organisasie, hetsy godsdienstig, regering en of private sektor in die algemeen, is verbode
- Bedrog kom baie voor en moet mee sterk en sonder kompromieë gedeel word

LW: Enige relevante antwoord sal aanvaar word.

(20)

- 5.2 Bespreek TWEE moontlike uitkomst(e) (of resultate) wat jy van so 'n konferensie sal verwag.

- Strategieë om armoede aan te spreek
- Verligting van armoede in die algemeen
- Afname in armoede
- Uitwissing van armoede
- Om onmiddellik sorg te neem van mense wat vasgevang is in erge armoede
- Begin van suksesvolle projekte
- Genadelose optrede teen misdaad
- Misdadigers op alle vlakke moet aan die man gebring word
- Indien skuldig bevind word moet hulle harde strawwe opgelê word
- Geen vry borgtog vir verkragters en moordenaars
- Geen presidensiële parool vir moordenaars, verkragters, bankrowers, motor kapers, ens. nie.

(12)

5.3 Beskryf die godsdienstige samestelling in jou gemeenskap en verduidelik die behoefte vir inter-religieuse dialoog.

- Meestal Christene en Moslems
- Die Christendenominasies is Afrika Onafhanklike Kerke, Protestante en Pinkster Kerke
- Die huidige interreligieuse dialoog is deur die S.A.R.K.
- Daar is 'n groot behoefte vir interreligieuse dialoog tussen Christene en Moslems.

LW: Enige relevante feit sal gekrediteer word.

(8)

5.4 Suid-Afrika het sedert 1994 nie ernstige gevalle van godsdienstige konflik nie. Watter stappe het die Suid-Afrikaanse regering geneem om vreedsame naasbestaan tussen die verskillende godsdienste in die land te verseker?

- Godsdiensvryheid was bevorder
- Godsdienstige verdraagsaamheid was aangemoedig
- Die Nederlands Gereformeerde Kerk het nie meer langer voorkeur behandeling van die regering ontvang nie
- Alle godsdienste opereer vryelik en hulle moet mekaar respekteer
- Daar is geen godsdiens wat spesiale gunste ontvang nie
- Verskillende ekumeniese liggame word toegelaat om hulle sieninge vryelik te verkondig
- In konflik kwessies soos die Marikana saak was die S.A.R.K. toegelaat om deel te neem maar in die konteks van die Grondwet

LW: Enige relevante feit sal gekrediteer word.

(10)

[50]

TOTAAL: 150